

28. září, Den české státnosti

(Zdroj: http://www.mzv.cz/brasilia/cz/kultura_krajane_skolstvi/den_ceske_statnosti/index.html)

Den 28. září byl prohlášen státním svátkem a my si opět připomínáme výročí mučednické smrti knížete Václava (907 -0 [28. září 935](#)), patrona české země a symbolu české státnosti.

Svátek svatého Václava se začal slavit brzy po jeho smrti, od r. 995 a s velikou okázalostí. K jeho hrobu v chrámu sv. Víta na pražském hradě se přichází poklonit mnoho poutníků z celého světa. Mohutná svatováclavská píseň vlévala Čechům sílu a odvahu a pozdvihovala pokleslou mysl v dobách nejžalostnějšího národního úpadku. V tento den se konají poutě v Praze i Staré Boleslavi. Kníže Václav byl synem knížete [Vratislava](#) a [Drahomíry](#) . Jeho prarodiči byli [přemyslovský](#) kníže [Bořivoj](#) a mučednice [svatá Ludmila](#).

Roku 919 byl východofranským králem zvolen saský vévoda [Jindřich, který](#) v roce 929 uskutečnil úspěšné tažení proti Polabským Slovanům a poté vtrhl do Čech. Z jihozápadu přitáhl před Prahu i bavorský Arnulf. Václav si nepřál, aby jeho země byla vyplněna a vydrancována a raději se podrobil. Došlo tak ke změně zahraničně-politické orientace Čech z Bavorska na Sasko. Podle legend měl Václav za svou věrnost obdržet od krále Jindřicha ostatky svatého Víta, pro které nechal vystavět na pražském hradě [rotundu svatého Víta](#).

Mezi knížetem Václavem a jeho mladším bratrem [Boleslavem](#) probíhaly názorové spory. Boleslav nesouhlasil s jeho smířlivou zahraniční politikou. Navíc důsledný proces upevňování křesťanství v českém knížectví vyvolal nesouhlasnou reakci u části českých předáků, kteří odmítli odklon od tradičního uspořádání společnosti na pohanském základě.

Kníže Václav byl zbožným a vzdělaným panovníkem a osobně statečným člověkem. Za jeho panování došlo k mravnímu povznesení a sjednocení značné části země pod vládou rodu Přemyslova. V průběhu celých českých dějin byl a je hlavním symbolem české státnosti. Zvláště to bylo vyjádřeno za vlády císaře Karla IV., který považoval knížete Václava za garanta českého státu (svatováclavská koruna, země koruny svatováclavské). I Husité si neobyčejně vážili Václavovy osobnosti. Považovali knížete Václava za ochránce české země i českého vojska a za garanta křesťanství v Čechách a jeho čistoty. A pravděpodobně v křížáky obležené Praze vznikla jedna ze slok Svatováclavského chorálu: *"Svatý Václave, vévodo země české, nedej zahynouti nám ni budoucím."*

V sebezapření a mravní čistotě tkví základ a síla každého národa, a jestliže náš světec tento základ položil a upevnil, zachránil národ, prospěl vlasti nejvíce a je zakladatelem a tvůrcem naší samostatnosti. Věděl, že víra musí být podpořena vědomostmi, ale že i vědomosti bez víry, bez svědomí a mravnosti nejsou ničím.

V časných ranních hodinách v pondělí [28. září 935](#) došlo při návštěvě kostela Kosmy a Damiána ve [Staré Boleslavi](#) k Václavově úkladné vraždě, zosnované pravděpodobně Boleslavem. Zavraždění byli i členové Václavovy družiny. Existují však i názory, že mohlo jít o nešťastnou náhodu, osudné nedorozumění s tragickým koncem. V každém případě Václavova smrt znamenala šanci pro Boleslava uskutečnit vlastní záměry.

Část ostatků svatého Václava je uložena na [Pražském hradě](#) v katedrále sv. Víta. Lebka bývá při slavnostních příležitostech vystavována. Podle nařízení Karla IV. měla na ní spočívat v době mimo korunovační ceremonii tzv. [svatováclavská koruna](#) českých králů, kterou Karel symbolicky českému světcovi věnoval.

Svatý Václav je jedním z nejoblíbenějších českých svatých, patron české země, mučedník, postava, jejíž tradice sehrála velmi důležitou úlohu v emancipaci českého státu a přemyslovské dynastie v rámci křesťanské Evropy. Václavova obliba je daná církevní tradicí, později byla posílena [obrozeneckými](#) potřebami. Kult, ke kterému se nakonec obrátil i samotný Boleslav, se začal výrazně projevovat od druhé poloviny [11. století](#) . Václav ctil svou matku, pečoval o nemocné a sirotky,

poskytoval přístřeší a pohostinství pocestným a cizincům a nestrpěl, aby se komukoli stala křivda, byl osobně statečný a výborný jezdec na koni.

Svatováclavská tradice hrála velkou úlohu v národním obrození a v emancipačních snahách českého národa v 19. století i v době zápasu o samostatný stát. V době ohrožení nacistickým Německem v roce 1938 znovu zintenzívněla a upevnila se v povědomí národa. Důkazem živých tradic našich dějin byly známé politické události roku 1968 a 1989 odehrávající se kolem [Myslbekov](#) y jezdecké sochy světce v Praze na Václavském náměstí.

Tato socha je zobrazena na současné dvacetikorunové české minci.

